

รายงานผลการดำเนินงาน
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖
โครงการเชื่อมคลองท่าด่านอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

ดำเนินการโดย
สถานีพัฒนาที่ดินนครนายก สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑
กรมพัฒนาที่ดิน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

โครงการเชื่อมคลองท่าด่าน อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

๑. หลักการและเหตุผล

เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานพระราชดำริให้กรมชลประทาน พิจารณาวางโครงการสร้างเชื่อมคลองท่าด่าน (ได้รับชื่อพระราชทานเป็นเขื่อนขุนด่านปราการชล ในปี ๒๕๔๙) ที่บ้านท่าด่าน ตำบลหินตั้ง อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก เพื่อบรรเทาปัญหาอุทกภัยในเขตจังหวัดนครนายก เป็นแหล่งเก็บกักน้ำเพื่อการเกษตรและอุปโภค-บริโภค รวมทั้งช่วยแก้ไขปัญหาดินเปรี้ยว โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๙ และวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๔๗ เห็นชอบให้ก่อสร้างโครงการฯ ปี ๒๕๔๐-๒๕๔๖ งบประมาณ ๑๐,๑๙๓ ล้านบาท พร้อมทั้งอนุมัติแผนปฏิบัติงานป้องกันและติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการฯ ปี ๒๕๔๐-๒๕๕๑ งบประมาณ ๙๙๐ ล้านบาท ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จพระราชดำเนิน ทรงวางศิลาฤกษ์เขื่อนขุนด่านปราการชล เมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๔๔

ในการนี้สำนักงาน กปร. ร่วมกับกรมชลประทานและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการสนองพระราชดำริจัดทำโครงการฯ เพื่อบรรเทาปัญหาอุทกภัย เป็นแหล่งเก็บกักน้ำเพื่อการเกษตรและอุปโภค-บริโภค รวมทั้งช่วยแก้ไขปัญหาดินเปรี้ยว และสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ให้สามารถประกอบอาชีพเกษตรกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งปัจจุบันการก่อสร้างโครงการฯ ได้ดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จสมบูรณ์ทั้งหมด และเริ่มเก็บกักน้ำตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๔๗ ตั้งนั้น จึงเห็นสมควรดำเนินการประเมินผลการดำเนินงานหลังการก่อสร้างแล้วเสร็จเพื่อให้ทราบถึงแนวทางการบริหารจัดการน้ำและประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินงานโครงการฯ ดังกล่าว และนำผลการดำเนินงานมาขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อศึกษาถึงการบริหารจัดการน้ำของโครงการเชื่อมขุนด่านปราการชล
๒. เพื่อศึกษาถึงการใช้น้ำประปาจากน้ำเพื่อการเกษตรในเขตพื้นที่โครงการเชื่อมขุนด่านปราการชล
๓. เพื่อศึกษาถึงการแก้ไขปัญหาดินเปรี้ยวในเขตพื้นที่โครงการเชื่อมขุนด่านปราการชล
๔. เพื่อศึกษาถึงการพัฒนาอาชีพให้ประชาชนในเขตพื้นที่โครงการเชื่อมขุนด่านปราการชล

๓. เป้าหมาย

๑. สาธิตการทำกาใช้น้ำหมักชีวภาพ จำนวน ๒๕๐ ไร่
๒. สาธิตการทำปุ๋ยหมัก พต. จำนวน ๑๐๐ ไร่

๔. วิธีการและขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับดินเปรี้ยวในด้านลักษณะทั่วไป ประเภทและอิทธิพลของดินเปรี้ยวที่มีต่อพืชที่ปลูก ตลอดจนหลักการเบื้องต้นในการจัดการดินเปรี้ยวให้แก่เกษตรกร ในพื้นที่เป้าหมาย รวมทั้งจัดทำแปลงสาธิต

๒. จัดให้มีหน่วยบริการสำรวจดินอย่างละเอียดในแต่ละพื้นที่ที่จะพัฒนาเกษตร เพื่อจำแนกประเภทดินเป็นรายพื้นที่

๓. การให้คำแนะนำด้านการจัดการดินในแต่ละพื้นที่ เพื่อทำการปลูกพืชชนิดที่เกษตรกรต้องการ โดยใช้ข้อมูลจากผลการสำรวจดินอย่างละเอียดในพื้นที่

๔. เผยแพร่ความรู้ในด้านประเภทของพืชที่สามารถปลูกได้ดีในสภาพดินเปรี้ยวส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชชนิดดังกล่าว พร้อมทั้งจัดหาแหล่งพันธุ์พืชให้เพียงพอ

๕. ส่งเสริมและแนะนำให้เกษตรกรเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน โดยการใส่ปุ๋ยไนโตรเจน ฟอสฟอรัส และใส่ปุ๋ยอินทรีย์ เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน

๖. จัดหาแหล่งปุ๋ยเคมีและวัสดุปรับปรุงบำรุงดินราคาถูก และมีปริมาณเพียงพอกับความต้องการ

๗. ติดตามผลการปฏิบัติงาน โดยเจ้าหน้าที่ออกสำรวจตรวจสอบสภาพเกษตรมนพื้นที่โครงการฯ เพื่อทราบถึงปัญหาและแนะนำวิธีการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากสภาพดินเป็นกรด

๕. สถานที่ดำเนินการ

พื้นที่การเกษตรที่ได้รับน้ำจากโครงการเขื่อนคลองท่าด่านอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๑๘๕,๕๐๐ ไร่

๖. ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม ๒๕๖๕ ถึง กันยายน ๒๕๖๖

๗. แผนงานและงบประมาณ

แผนงาน/กิจกรรม	หน่วย นับ	การดำเนินงาน		งบประมาณ (บาท)	
		แผนการ ดำเนินงาน	ผลการ ปฏิบัติงาน	งบประมาณ ที่ได้รับ	ผลการ เบิกจ่าย งบประมาณ
๑) สาธิตการทำกรใช้ น้ำหมักชีวภาพ	ไร่	๒๕๐	๒๕๐	๑๖,๒๕๐	๑๖,๒๕๐
๒) สาธิตการทำปุ๋ยหมัก พด.	ไร่	๑๐๐	๑๐๐	๓๔๐,๐๐๐	๓๔๐,๐๐๐
รวม		๓๕๐	๓๕๐	๓๕๖,๒๕๐	๓๕๖,๒๕๐

๘. ผลผลิต (output)

เป็นจุดเรียนรู้การแก้ปัญหาดินเปรี้ยวจัด ในพื้นที่เกษตรกรรมที่ได้รับน้ำจากโครงการเขื่อนคลองท่าด่านอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๑๘๕,๐๐๐ ไร่

๙. ผลลัพธ์ (outcome)

พื้นที่เกษตรกรรมของราษฎรได้รับการพัฒนาทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์สามารถนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตรได้อย่างยั่งยืน

๑๐. ผลกระทบ (impact)

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างยั่งยืน

๑๑. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑๑.๑ **เชิงปริมาณ** : เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการดินเปรี้ยวจัดและสามารถเพิ่มผลผลิตพืชได้ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕๐

๑๑.๒ **เชิงคุณภาพ** : เกษตรกรมีองค์ความรู้การจัดการปัญหาดินเปรี้ยวเพิ่มขึ้น สามารถพัฒนาตนเองและถ่ายทอดความรู้กับเกษตรกรพื้นที่ข้างเคียงหรือผู้ที่สนใจทั่วไป

๑๒. ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ทำให้ทราบถึงแนวทางการบริหารจัดการน้ำของโครงการฯ อย่างเป็นระบบ หลังจากดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จจะสามารถดำเนินการได้สอดคล้องกับแนวพระราชดำริที่ได้พระราชทานไว้หรือไม่

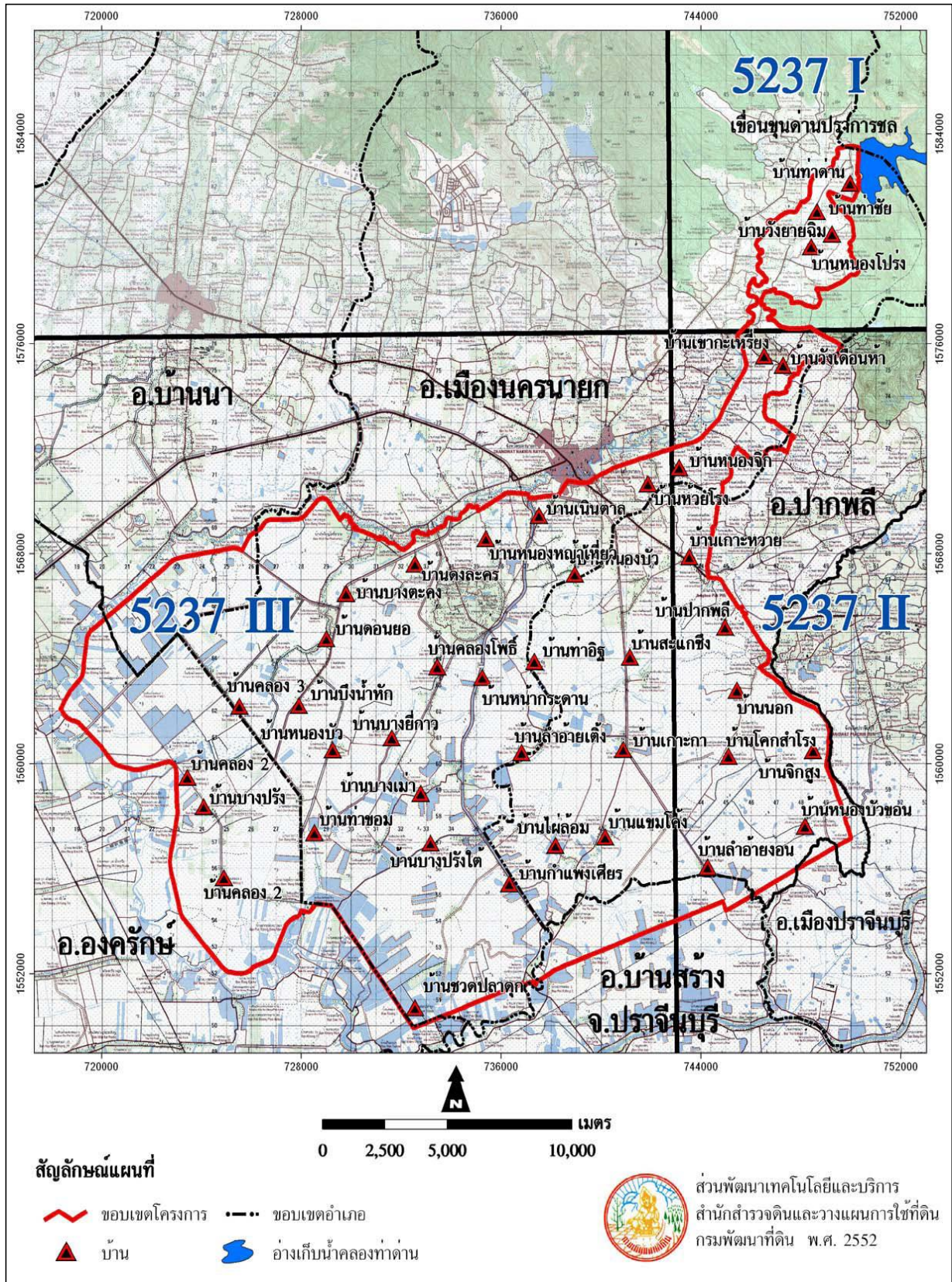
๒. ทำให้ทราบถึงประโยชน์ด้านการเกษตร ที่ได้รับจากการจัดทำโครงการฯในพื้นที่ส่งน้ำ จำนวนพื้นที่ ๒๐,๐๐๐ ไร่

๓. ทำให้ทราบถึงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของผู้ที่เกี่ยวข้องถึงผลที่จะได้รับจากการดำเนินโครงการฯ

๔. สามารถนำผลของการศึกษามาเป็นข้อมูลในการวางแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ และเป็นแนวทางในการพัฒนาแผนการดำเนินงานต่อไป

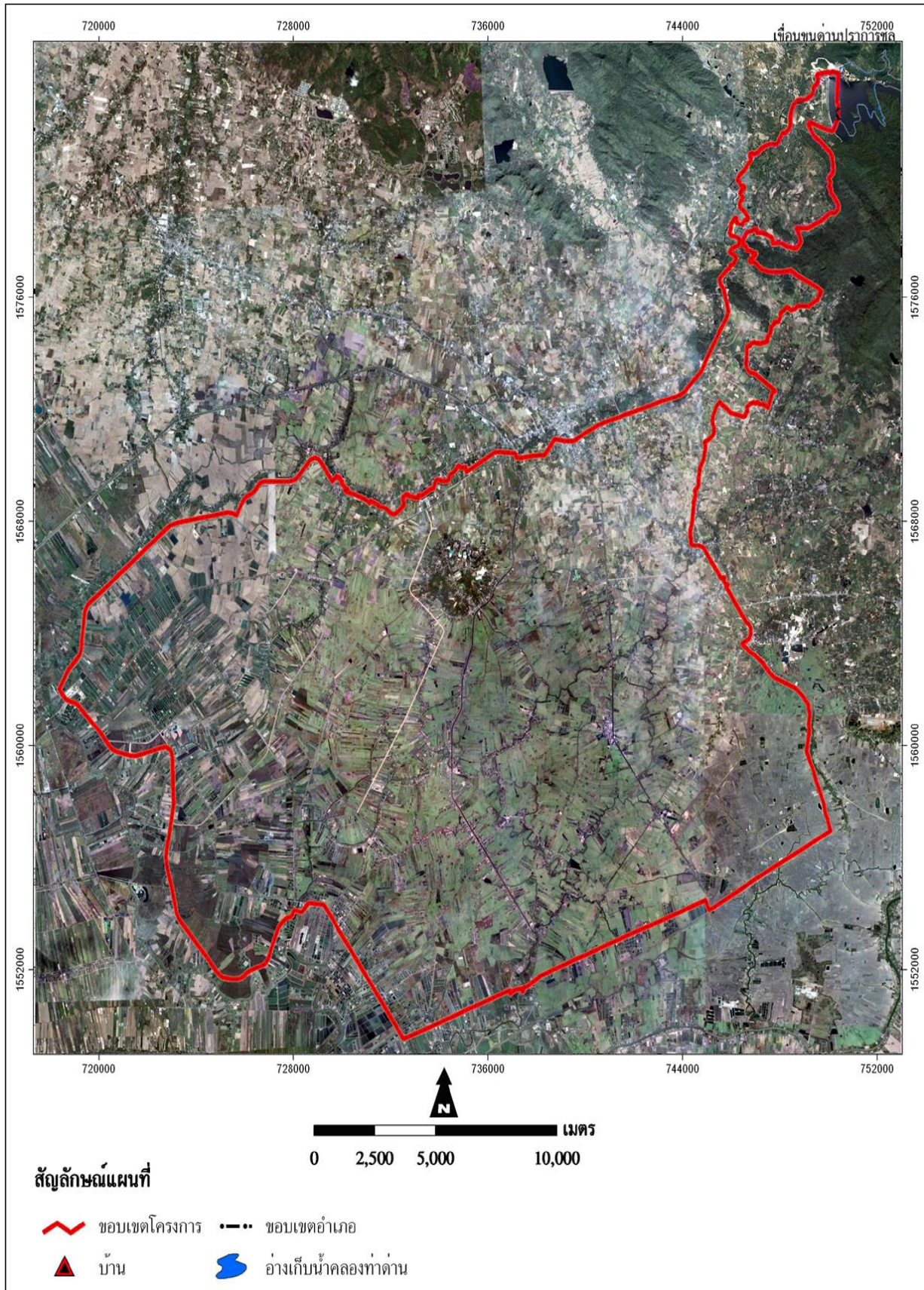
๑๓. แผนที่แสดงขอบเขตพื้นที่โครงการ

- แสดงจุดพิกัดที่ดำเนินการ ตั้งแต่ปีเริ่มต้น - ปัจจุบัน

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินนครนายก สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1
สถานะข้อมูล : ไฟล์ดิจิทัล (shp)

แผนที่แสดงขอบเขตโครงการเชื่อมขุ่นด้านปรากฏารชล

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินนครนายก สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1
สถานะข้อมูล : ไฟล์ดิจิทัล (shp)

๑๔. รายละเอียดผลการดำเนินงาน

กิจกรรมสาธิตการทำกรใช้น้ำหมักชีวภาพ

พื้นที่ดำเนินงาน พื้นที่โครงการ พื้นที่ขยายผลโครงการ จำนวน ๒๕๐ ไร่

- ๑) - ชื่อหมู่บ้าน คลองโพธิ์ หมู่ที่ ๗ ตำบล ดงละคร อำเภอ เมืองนครนายก
จำนวนพื้นที่ ๒๐ ไร่ พิกัดขอบเขตพื้นที่ดำเนินงาน UTM ๗๓๓๓๐๑E ๑๕๖๓๕๑๐N
- ชื่อหมู่บ้าน โคกกรวด หมู่ที่ ๗ ตำบล ศรีนาวา อำเภอ เมืองนครนายก
จำนวนพื้นที่ ๔๕ ไร่ พิกัดขอบเขตพื้นที่ดำเนินงาน UTM ๗๔๖๓๓๕E ๑๕๗๓๖๓๖N
- ชื่อหมู่บ้าน โคกสำโรง หมู่ที่ ๖ ตำบล ท่าเรือ อำเภอ ปากพลี
จำนวนพื้นที่ ๕๐ ไร่ พิกัดขอบเขตพื้นที่ดำเนินงาน UTM ๗๔๗๐๘๔E ๑๕๖๐๒๔๒N
- ชื่อหมู่บ้าน คลองหลวง ๒๓ หมู่ที่ ๓ ตำบล ศีรษะกระบือ อำเภอ องครักษ์
จำนวนพื้นที่ ๙๐ ไร่ พิกัดขอบเขตพื้นที่ดำเนินงาน UTM ๗๑๗๗๖๘E ๑๕๕๑๙๑๐N

๒) จำนวนเกษตรกรที่ได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมโครงการ ๑๐ ราย

รายชื่อเกษตรกร

- ๒.๑นางเพ็ญรุ่ง กริมใจ.....
- ๒.๒นายสำเร็จ ศรีจันทร์.....
- ๒.๓นายอรุพงษ์ อิมจิตร.....
- ๒.๔นายสัมพันธ์ ศรีอ่อน.....
- ๒.๕นายวิมล บุญรอด.....
- ๒.๖นายมงคล สวายสม.....
- ๒.๗นายถวิล นิมนงค์.....
- ๒.๘น.ส.ปวีณา ประสิทธิ์.....
- ๒.๙นายทองปลิว อุทิศ.....
- ๒.๑๐นางประยงค์ โกศลวิเศษ.....

๓) ผลสำเร็จที่ได้จากการดำเนินงาน (เชิงคุณภาพ)

- ช่วยปรับสภาพดิน ทำให้ดินร่วนซุยขึ้น และผักสวนครัวเจริญเติบโตดีมีผลผลิตออกจำหน่ายในชุมชน
- เกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้มีความเข้าใจเรื่องการปรับปรุงบำรุงดินด้วยเทคโนโลยีชีวภาพ รมพัฒนาที่ดิน เพื่อบำรุงดิน และการจัดการดินเปรี้ยวให้เหมาะสมกับการปลูกพืช เพื่อให้ได้ผลผลิตที่ดี

- ความอุดมสมบูรณ์ของดินภายหลังได้รับการปรับปรุงบำรุงดินด้วย น้ำหมักชีวภาพ อยู่ระดับดี

๑๕. ปัญหาอุปสรรค

๑. เกษตรกรบางรายอายุมากขึ้น และไม่มีเกษตรกรรุ่นใหม่สานงานต่อ
๒. งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกร
๓. พื้นที่เกษตรกรรมในโครงการฯ ยังมีอีกจำนวนมากที่ต้องการพัฒนาให้สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างยั่งยืน

๑๖. ผู้รับผิดชอบโครงการ

- ๑) ชื่อ-สกุล.....นางสาววิลาวัลย์ เรียงเวช.....ตำแหน่ง.....นักวิชาการเกษตรชำนาญการ.....
เบอร์โทรศัพท์.....๐๘-๑๘๕๒-๔๔๐๗.....เบอร์โทรสาร.....๐๓๗-๖๓๙๗๕๗.....
Email:.....-.....
- ๒) ชื่อ-สกุล.....นางสาวมณฑนา สุริยวงศ์พงศา.....ตำแหน่ง.....นักวิชาการเกษตรชำนาญการ.....
เบอร์โทรศัพท์.....๐๘-๑๖๓๑-๙๓๖๘.....เบอร์โทรสาร.....๐๓๗-๖๓๙๗๕๗.....
Email:..musu_๙๘@hotmail.com.....

๓) ชื่อ-สกุล นายเพชรราช มณีนิล ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการ.....
เบอร์โทรศัพท์ ๐๘-๖๗๗๘-๙๖๕๔ เบอร์โทรสาร ๐๓๗-๖๓๘๗๕๗.....
Email:.....

กิจกรรมสาริตการทำปุ๋ยหมัก พด.

พื้นที่ดำเนินงาน พื้นที่โครงการ พื้นที่ขยายผลโครงการ จำนวน ๑๐๐ ไร่

- ๑) - ชื่อหมู่บ้าน คลองโพธิ์ หมู่ที่ ๗ ตำบล ดงละคร อำเภอ เมืองนครนายก.....
จำนวนพื้นที่ ๑๐ ไร่ พิกัดขอบเขตพื้นที่ดำเนินงาน UTM ๗๓๓๓๐๑E ๑๕๖๓๕๑๐N
- ชื่อหมู่บ้าน โคกกรวด หมู่ที่ ๗ ตำบล ศรีนาวา อำเภอ เมืองนครนายก.....
จำนวนพื้นที่ ๑๐ ไร่ พิกัดขอบเขตพื้นที่ดำเนินงาน UTM ๗๔๖๓๓๕E ๑๕๗๓๖๓๖N
- ชื่อหมู่บ้าน วังปลาจืด หมู่ที่ ๑๕ ตำบล พรหมณี อำเภอ เมืองนครนายก.....
จำนวนพื้นที่ ๕ ไร่ พิกัดขอบเขตพื้นที่ดำเนินงาน UTM ๗๓๑๖๐๘E ๑๕๗๘๔๒๕N
- ชื่อหมู่บ้าน เบญจภาค หมู่ที่ ๑ ตำบล ปากพลี อำเภอ ปากพลี.....
จำนวนพื้นที่ ๒๓ ไร่ พิกัดขอบเขตพื้นที่ดำเนินงาน UTM ๗๔๗๔๐๒ ๑๕๖๖๔๖๑.....
- ชื่อหมู่บ้าน คลองหลวง ๒๓ หมู่ที่ ๓ ตำบล ศิริษะกระบือ อำเภอ องครักษ์.....
จำนวนพื้นที่ ๙๐ ไร่ พิกัดขอบเขตพื้นที่ดำเนินงาน UTM ๗๑๗๗๖๘E ๑๕๕๑๙๑๐N

๒) จำนวนเกษตรกรที่ได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมโครงการ ๑๕ ราย

รายชื่อเกษตรกร

- ๒.๑ นางเพ็ญรุ่ง กริมใจ.....
- ๒.๒ นายสำเร็จ ศรีจันทร์.....
- ๒.๓ โรงเรียนวัดวังปลาจืด.....
- ๒.๔ น.ส.บุญรุ่ง ละออ.....
- ๒.๕ นางอำไพ ดีวาจา.....
- ๒.๖ นายอินทร์ วงพาสกลาง.....
- ๒.๗ นายสายชล ดีวาจา.....
- ๒.๘ นางบุญมี ดีวาจา.....
- ๒.๙ นายสัมพันธ์ ศรีอ่อน.....
- ๒.๑๐ นายวิมล บุญรอด.....
- ๒.๑๑ นายมงคล สายสม.....
- ๒.๑๒ นายถวิล นิมอนงค์.....
- ๒.๑๓ น.ส.ปวีณา ประสิทธิ์.....
- ๒.๑๔ นายทองปลิว อุทิศ.....
- ๒.๑๕ นางประยงค์ โกศลวิเศษ.....

๓) ผลสำเร็จที่ได้จากการดำเนินงาน (เชิงคุณภาพ)

- ดินดีขึ้น มีอินทรีย์วัตถุ และสภาพความเป็นกรด-ด่างที่ดี เหมาะสมในการเพาะปลูก
- เกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้มีความเข้าใจเรื่องการปรับปรุงบำรุงดินด้วยเทคโนโลยีชีวภาพ กรมพัฒนาที่ดิน เพื่อบำรุงดิน และการจัดการดินเปรี้ยวให้เหมาะสมกับการปลูกพืช เพื่อให้ได้ผลผลิตที่ดี
- ความอุดมสมบูรณ์ของดินภายหลังได้รับการปรับปรุงบำรุงดินด้วย น้ำหมักชีวภาพ อยู่ระดับดี

๑๕. ปัญหาอุปสรรค

๑. ขาดความเข้มแข็งในการรวมกลุ่มของเกษตรกรเพื่อผลิตปุ๋ยหมัก
๒. งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกร
๓. พื้นที่เกษตรกรรมในโครงการฯ ยังมีอีกจำนวนมากที่ต้องการพัฒนาให้สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างยั่งยืน

๑๖. ผู้รับผิดชอบโครงการ

- ๑) ชื่อ-สกุล.....นางสาววิลาวัลย์ เรียงเวช.....ตำแหน่ง ..นักวิชาการเกษตรชำนาญการ...
เบอร์โทรศัพท์.....๐๘-๑๘๕๒-๔๔๐๗.....เบอร์โทรสาร๐๓๗-๖๓๙๗๕๗.....
Email:.....
- ๒) ชื่อ-สกุล.....นางสาวมณฑนา สุริยวงศ์พงศา.....ตำแหน่ง ..นักวิชาการเกษตรชำนาญการ...
เบอร์โทรศัพท์.....๐๘-๑๖๓๑-๙๓๖๘.....เบอร์โทรสาร๐๓๗-๖๓๙๗๕๗.....
Email:..musu_๙๘@hotmail.com.....
- ๓) ชื่อ-สกุล.....นายเพชรราช มณีนิล.....ตำแหน่ง ..นักวิชาการเกษตรชำนาญการ...
เบอร์โทรศัพท์.....๐๘-๖๗๗๘-๙๖๕๔.....เบอร์โทรสาร๐๓๗-๖๓๙๗๕๗.....
Email:.....-